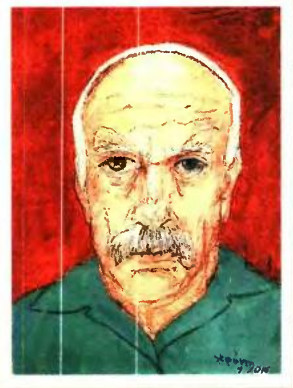
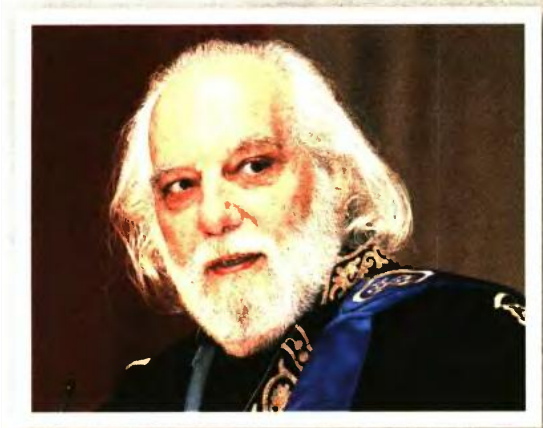

Η ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΗ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

400 σπουδαίοι Ελληνες μέσα από 10.000 πορτρέτα

Από τον Οδυσσέα Ανδρούτσο στον Κωνσταντίνο Καβάφη και από τον Γιάννη Τσαρούχη στον Κάρλο Κουν, ο θησαυρός του σκηνογράφου και συλλέκτη παρουσιάζεται στο **Μέγαρο Εϋνάρδου** στην έκθεση «Εαυτούς και Αλλήλους»

Αυτοπροσωπογραφία του Χρόνη Μπότσογλου

«Είναι εκείνες οι φυσιογνωμίες των ανθρώπων που συνάντησες ή ονειρευόσουν να συναντήσεις, είναι οι ιδέες που αναστατώνουν το μυαλό», λέει ο Διονύσης Φωτόπουλος για τα έργα της συλλογής του

«Οδυσσέας Ανδρούτσος», γλυπτό του Θανάση Απάρη

Πορτρέτο του Νίκου Γιάκουσου από τον Γιάννη Ψυχοπαίδη

ημείς», επισημαίνει ο γιατρός και φιλόλογος ερευνητής Νίκος Παΐσιος στην πλούσια εικονογραφημένη έκδοση που συνοδεύει την έκθεση και τεκμηριώνει το πλούσιο υλικό της συλλογής, που είναι «πριν απ' όλα, μια από τις σημαντικότερες της νεοελληνικής προσωπογραφίας, ένα μικρό τμήμα της οποίας θα χαρεί σήμερα για πρώτη φορά το κοινό».

Προσωπική «πινακοθήκη»

Από τον Μακρυγιάννη, τον Οδυσσέα Ανδρούτσο και τον Ιωάννη Καποδίστρια ως τον Ανδρέα Κάλβο και τον Διονύσιο Σολωμό, από τον Κωστή Παλαμά και τον Κ. Π. Καβάφη ως τον Γιώργο Σεφέρη και τον Οδυσσέα Ελύτη, από τον Γιάννη Τσαρούχη και τον Γιάννη Μόραλη ως τον Μάνο Χατζιδάκι και τον Διονύση Σαββόπουλο, όλοι όσων το πορτρέτο βρίσκεται στη συλλογή του Διονύση Φωτόπουλου συνθέτουν «τη δική του Δημοτική Πινακοθήκη Σύγχρονης Τέχνης, τις εικόνες της δικής του ζωής, μιας ζωής που αναλώθηκε

ΕΥΑ ΓΙΕΤΡΟΥ
info@neaselida.news

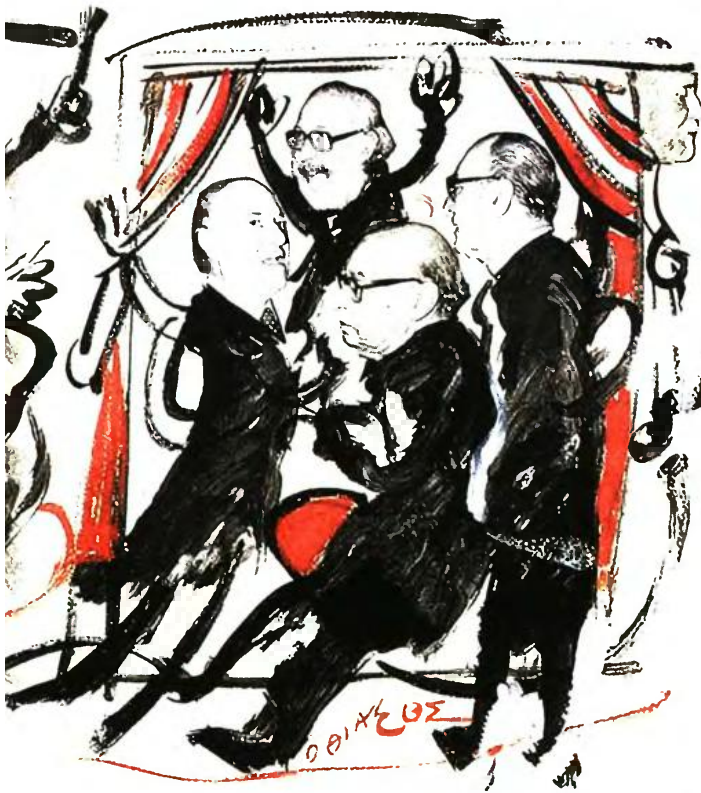
«**Ε**ΙΝΑΙ ΟΙ ΦΙΑΟΙ, είναι εκείνες οι φυσιογνωμίες των ανθρώπων που συνάντησες ή ονειρευόσουν να συναντήσεις, τα βλέμματά τους που έλεγαν πολλά, είναι οι ιδέες που αναστατώνουν το μυαλό και που σπρώχνουν στην αναζήτηση καινούριας οπτικής στη ζωή και στην τέχνη, είναι η διαφώτιση, οι αγώνες για έναν καλύτερο κόσμο, για μια καλύτερη πατρίδα, για ελευθερία, για πιο τρελά όνειρα. Είναι οι δάσκαλοι μέσα κι έξω απ' τη Σχολή, οι τυχαίες συναντήσεις με ελεύθερα μυαλά, είναι οι διαφωνίες με τους συμμαθητές, είναι η χαρά του ανοίγματος της σκέψης, το όνειρο του έρωτα, η συμπίεση της φιλίας, η ποίηση και η μουσική».

Είναι οι άνθρωποι που ως άλλες ψηφίδες συνθέτουν το μωσαϊκό του προσωπικού σύμπαντος ενός διάσημου Έλληνα, ενός

σπουδαίου καλλιτέχνη, ενός παθιασμένου συλλέκτη, του σκηνογράφου Διονύση Φωτόπουλου, στον οποίο ανήκουν και τα παραπάνω λόγια.

Είναι 400 από τις προσωπικότητες που γνώρισε, θαύμασε, αγάπησε, συνεργάστηκε, διαμόρφωσε και διαμορφώθηκε από εκείνες. Κι είναι όλοι τους αποτυπωμένοι σε έργα τέχνης με εξίσου διάσημες υπογραφές, μέρος της τεράστιας συλλογής του, η οποία αριθμεί περί τα 10.000 πορτρέτα. Έργα τέχνης που απαρτίζουν την έκθεση «Εαυτούς και Αλλήλους» από τη συλλογή του Διονύση Φωτόπουλου», την οποία διοργανώνει το **Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης** στο **Μέγαρο Εϋνάρδου**, μια ανάσα μόνο μακριά από έναν χώρο στον οποίο έχει αφήσει το στίγμα του ο σπουδαίος καλλιτέχνης, το Εθνικό Θέατρο.

«Πρόκειται για μια κρυπτική αυτοβιογραφία. Ο «Εαυτός» και οι «Άλλοι» του τίτλου γίνονται ένα και ο Φωτόπουλος, αυτοβιογραφούμενος μέσα από τους «Άλλους», καταλήγει όχι στο αναμενόμενο "ιδού εγώ", αλλά σε ένα απείρως ισχυρότερο "ιδού

«Ο θίασος» του Δημήτρη Μυταρά (στο έργο διακρίνονται οι Δ. Μυταράς, Β. Φωτόπουλος, Κ. Κουν, Ν. Χατζηκυριάκος-Γκίκας, Γ. Μόραλης, Γ. Τσαρούχης)

Ο Κωνσταντίνος Καφάβης διά χειρός Γιάννη Ψυχοπαίδη

Ο Κάρλος Κουν διά χειρός Γιάννη Τσαρούχη

«Ο Γιάννης Τσαρούχης και ο Διονύσιος Φωτόπουλος σε άδειο καφενείο», έργο του Παύλου Σάμιου

«Αυτοπροσωπογραφία ως Καποδίστριας», Γιάννης Μόραλης

Η «Μάσκα» του Τάσου Μαντζαβίνου

Ο Κώστας Ταχτσής διά χειρός Γιάννη Τσαρούχη

Ο «Παναγής Κουταλιανός» του Φώτη Κόντογλου

ευφρόσυτα στην υπόθεση της ομορφιάς και ευλογηθηκε με τη φίλια πολλών σπουδαιών ανθρώπων, πρεσβυτέρων, ομηλικών και νεότερων, που στάθηκαν και είναι ακόμα οι χορηγοί της δικής μας δόξας. Ίσως μέσα από τις εικόνες αυτές, τις αυτοσχέδιες περιστασιακές και τις άλλες, τις επισμητότερες, τις παιγνιώδεις αλλά και τις πιο σοβαρές, τις αυτοπροσωπογραφίες και τις αλληλοπροσωπογραφίες, να διαπιστώσουμε ότι εν τέλει πραγματοποιήθηκε, χωρίς να το καταλάβουμε, μια δική μας εδώ, σ' αυτή τη γωνιά του κόσμου, μικρή ελληνική αναγέννηση», επισημαίνει ο διευθυντής του ΜΙΕΤ και εκ των εμπλεκτών της έκθεσης (μαζί με τη Βούλα Διβάνη, την Ιωάννα Μαντζαβίνου και τον Διονύση Φωτόπουλο), Διονύσιος Καφάλης, τονίζοντας τα πολλά διαφορετικά επίπεδα ανάγνωσης μιας από τις πλέον σύνθετες εκθέσεις των τελευταίων χρόνων. Επίπεδα που επιτρέπουν στον επισκέπτη να σταθεί είτε στην ιστορία της ελληνικής τέχνης, όπως καταγράφεται μέσα από τις προσωπογραφίες σπουδαιών προσωπικοτήτων και τους εξίσου σπουδαίους δημιουργούς τους, είτε

να εστιάσει στις προσωπικές σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων που απεικονίζονται στα πορτρέτα και οι οποίοι, με πολλούς ευθείς ή παράπλευρους τρόπους, συνδέθηκαν κι έγραψαν τα δικά τους ξεχωριστά κεφάλαια στα εικαστικά ή στη λογοτεχνία. Αν και καοτική εκ πρώτης όψεως, η πολυσυλλεκτική έκθεση κερδίζει τον θεατή ήδη από την είσοδο, καθώς δεν περιλαμβάνει μόνο έργα ζωγραφικής. Φωτογραφίες από ατελείε καλλιτεχνικών που έχουν δημιουργήσει τα πορτρέτα της συλλογής, σατιρικά κολάζ, νεκρικά πορτρέτα φαγιούμι και εκμαγεία χειρών προσωπικοτήτων που άφησαν ανεξίτηλο το στίγμα τους στη λογοτεχνία και τη ζωγραφική, όπως του πρώτου Έλληνα νομπελίστα, Γιώργου Σεφέρη, και του ακαδημαϊκού και δασκάλου πολλών σπουδαιών σύγχρονων εικαστικών Παναγιώτη Τέτσι, είναι μερικά μόνο από τα μη προσδοκώμενα εκθέματα που κλέβουν την παράσταση. Ωστόσο, τα παραπάνω δεν είναι και τα μοναδικά από τα 400 εκθέματα στα οποία αξίζει να σταθεί ο επισκέπτης. Διότι σαφώς και δεν μπορεί να προσπεράσει την προσω-

πογραφία του Τζόρτζιο ντε Κίρικο, έργο του Γιώργου Μπουζιάνη, όπως κι εκείνη του Γιαννούλη Χαλεπά ως Αγίου Χαράλαμπου με την υπογραφή του Γιώργου Χατζημικαήλ. Είναι δύσκολο να μην σταματήσει το βλέμμα στο προσωπίο του Νίκου Εγγονόπουλου που έχει φιλοτεχνήσει ο Θόδωρος Παπτιγιάννης, στα σχέδια του ακαδημαϊκού και γλύπτη Γιάννη Παππά για το άγαλμα του Αδαμάντιου Κοραή, με τον Γιάννη Μόραλη να ποζάρει στη θέση του λογιού του Διαφωτισμού, αλλά και στο πορτρέτο του ίδιου του Διονύση Φωτόπουλου, όπως το αποτύπωσε στο χαρτί ο Οδυσσέας Ελύτης και το παισίωσε με στίχους του. **Μοναδικά χειρόγραφα** Οι στίχοι αυτοί δεν είναι το μόνο χειρόγραφο της έκθεσης, καθώς ο επισκέπτης μπορεί να δει από κοντά τον γραφικό χαρακτήρα του Ναπολέοντα Λαπαθιώτη και του Γιώργου Χειμωνά (μαζί με την αυτοπροσωπογραφία του), αλλά και της Κικής Δημουλά, του Αλέξη Μινωτή και του Κάρλου Κουν, μετα-

ξύ άλλων, καθώς χειρόγραφα τους παρουσιάζονται στην έκθεση. Παρόν είναι και το χιούμορ, με τον Νίκο Στεφάνου να «ντώνει» σ' ένα έργο του τον Γιάννη Τσαρούχη καλόγερο που κάνει πατίνι, αλλά και τον Κώστα Μπιδρόπουλο, ο οποίος προβλέπει μέσα από ένα λιτό σκίτσο του τι θα συμβεί το 2043: ο Διονύσιος Φωτόπουλος θα κθεται μόνος σ' ένα παγκάκι και θα διαπιστώνει ότι «Μια σκηνογραφία ήταν όλα!». «Ας αφεθούμε, λοιπόν, να συνομιλήσουμε με τις μορφές που έχει συνάξει γύρω του ο Φωτόπουλος, όσες συνάντησε τυχαία, όσες θήρευσε κι όσες αγάπησε μέσα από την τέχνη του. Υπήρξαν όλοι αρχάγγελοι του δικού μας κόσμου, καθένας με τη πάθη του και τους καμημούς του, τις χαρές και τις λύπες του, τις εφημέρες και τις ανυποχώρητες-όλοι όμως αφοσιωμένοι με πάθος στην υπόθεση της ομορφιάς και της ζωής, όπως και ο ίδιος ο Διονύσιος Φωτόπουλος. Η δική του δόξα, που είχε τέτοιους φίλους, είναι τώρα πια και δική μας: «Μια απέραντη αλληλεγγύη πεθαμένων και ζωντανών», όπως έλεγε ο Σεφέρης», καταλήγει ο Διονύσιος Καφάλης.